

Bram Dewit, vondeling die Red Wolf en handbalcoach werd

Het Belang van Limburg/Sport: West - 15 Dec. 2021
Page 10

Hij was acht jaar handbalprof in Frankrijk, speelde 94 keer voor de Red Wolves en is nu coach van de beloften van Tongeren. "Ik heb een lotje uit de loterij getrokken", zegt Bram Dewit, die vlak na zijn geboorte te vondeling werd gelegd en pas anderhalf was toen hij als adoptiekind naar België kwam.

"Sorry, ga 15 minuten later zijn", sms't Bram Dewit. Een kwartier later komt de 39-jarige Diepenbekaar met zijn bijna twee meter de cafetaria van de Eburons Dome in Tongeren binnen, glimlach van oor tot oor. Je moet moeite doen om níet aan Barack Obama te denken. Hij vult de ruimte niet alleen met zijn atletische gestalte en lichaamstaal, maar ook door zijn openheid en spontaneïteit. Aangenaam gezelschap voor een gesprek over zijn geboorteland Haïti, het warme Hasseltse gezin waarin hij terecht kwam, zijn vrouw en kinderen - vertederend hoe hij over hen spreekt - en uiteraard handbal.

"Als ik dezelfde carrière had gehad in het voetbal, was ik nu binnen", zegt hij. "Toen ik in Frankrijk speelde, kwam ik in het uitgaansleven voetballers tegen van Ajaccio, Rennes en Dijon. De bedragen die ik hoorde! Maar ik ben niet jaloers, écht niet. Dankzij het handbal heb ik supermooie dingen mogen meemaken. Die ervaringen pakt niemand mij af. Ik ben een positivo. Ik apprecieer wat ik heb en breek me zelden het hoofd over wat ik niet heb. Zo sta ik in het leven, ik kan daar niks aan doen." (lacht)

Je kon je zomaar vrijmaken voor dit gesprek. Dan heb je een job met veel vrijheid, mogen we aannemen.

"Inderdaad, maar ook met verantwoordelijkheid. Ik heb natuurlijk even de toestemming gevraagd aan mijn baas. Sinds het voorjaar ben ik vertegenwoordiger voor Janssen-Fritsen, een multinational die sportmaterialen ontwikkelt en op de markt brengt. Alles wat je in een sporthal nodig hebt, zeg maar. Doelen, vloer, ballen, kegels, turnbanken ... We hebben onder meer de sportzaal uitgerust waar Nina Derwael traint en zijn ook één van haar commerciële partners. Op de Olympische Spelen in Japan hebben we de infrastructuur geleverd voor het 3x3-basketbal. Ik ben verantwoordelijk voor Limburg en Luik. Ik behaalde aan de toenmalige KHLim het bachelordiploma Financiën en Verzekeringen en volgde aan de VUB het postgraduaat Sportmanagement, maar weet je wat me het meest van pas komt? Het Frans dat ik leerde toen ik in Frankrijk speelde. Voordien sprak ik enkel school-Frans, heel basic. Je suis, tu es, vous êtes ..."

Wanneer ben je naar Frankrijk getrokken?

"Op mijn achttiende kreeg ik de kans om naar Duinkerke te gaan, maar ik mocht niet van mijn ouders. Zij wilden dat ik eerst een diploma behaalde. Ze hadden natuurlijk gelijk. Nu ik zelf kinderen heb, snap ik dat, maar op dat moment was ik kwaad. Enfin, ik bleef bij Initia tot 2004 en verhuisde daarna voor twee seizoenen naar Neerpelt. In 2006 waren mijn studies achter de rug en stond niets de stap naar het buitenland nog in de weg. Kelly en ik waren al samen en trokken met zijn tweeën naar Ajaccio op Corsica. Daar bleef ik één seizoen. Daarna volgden drie jaar Cesson, drie jaar Sémur-en-Auxois en één jaar Istres. Het was een zalige tijd. Als we op vrijdagavond speelden, waren we het hele weekend vrij en deden we waar we zin in hadden. Shoppen, steden bezoeken, naar het strand gaan, de streek verkennen..."

In 2014 keerde je terug naar Initia.

"Ik kon in Frankrijk blijven, maar ons zoontje Lucas werd schoolplichtig. We vonden het beter om hem hier verder te laten opgroeien. Ik keerde terug naar Initia, maar na zeven maanden liep ik een scheur in de patellapees op en was mijn carrière ten einde. Ik wilde nog drie seizoenen spelen. De honger was er nog, maar helaas."

Je was het jaar nadien manager bij Initia.

"Ja, leuke ervaring, maar dat was niet meteen iets voor mij. In die functie ben je minder betrokken bij het sportieve. Ik wilde liever trainer worden. Ik kreeg de smaak te pakken bij Cesson, waar ik de twaalfjarigen coachte. Hestia Bilzen gaf me de kans om de draad weer op te pikken. Daar ben ik drie jaar gebleven als coach van de U18 en de provinciale seniorenploeg. Nu ben ik bezig aan mijn tweede jaar bij Tongeren. Normaal stap ik volgend seizoen mee over naar Hubo Handbal, de fusie tussen Tongeren en Initia. Ik hoop dat ik lang trainer kan blijven. Kijk naar Jos Schouterden. Hij is rond de zeventig, maar blijft actief. Een groot voorbeeld voor mij. Binnen mijn mogelijkheden wil ik voor het hoogste gaan. De BENE-League lijkt me een mooie ambitie, maar tussen droom en daad ligt een brede boulevard."

Wat voor coach ben je?

"Ik ben niet de man van de harde hand, maar ik sta wel op discipline. Ik verwacht dat de spelers me een fatsoenlijke uitleg geven als ze niet naar de training kunnen komen. Twee keer per seizoen mogen ze zonder reden afwezig zijn. Gewoon geen goesting, oké. Soms merk ik dat er een verschil is tussen de vorige en huidige generatie. Als de trainer ons een oefening liet uitvoeren, deden we dat gewoon. Nu is het vaak: 'Waarom moeten we dat doen?' Ik heb geen probleem met inspraak, maar ik vind dat ze ook eens iets zonder uitleg moeten aannemen van hun coach, omdat hij daarover heeft nagedacht of uit ervaring spreekt."

Met jouw gestalte had je ook basketter kunnen worden. Waarom koos je voor handbal?

"Het klinkt raar, maar rond mijn tiende had ik voor mezelf uitgemaakt dat ik drie keer per week wilde trainen. Toevallig viel thuis een boekje van de stad Hasselt in de bus. Daarin las ik dat er bij Initia drie keer werd getraind en voilà. Mijn ouders vonden dat prima. Als ik voor voetbal had gekozen, zaten ze telkens met die vuile kleren." (lacht)

Je ouders, zeg je, niet je adoptieouders.

“Mijn ouders, ja. Zij zijn niet mijn biologische ouders, maar dat ervaar ik helemaal niet zo. Oké, ik ben een adoptiekind, maar voor mij tellen twee dingen: ze maken to-taal geen onderscheid tussen mij en hun twee biologische kinderen én ik heb me altijd geliefd gevoeld. Ik heb een perfecte jeugd gehad en besef dat ik de hemel mag danken. Stel dat ze me niet hadden geadopteerd, dan was ik misschien op straat terechtgekomen en in de criminaliteit opgegroeid.”

Ben je al in Haïti geweest?

“Twee keer, op mijn achttiende en op mijn dertigste. De eerste reis kreeg ik cadeau van mijn ouders. De eerste keer ben ik geweest met mijn zus Bieke, één van de twee biologische dochters van mijn ouders. We werden vergezeld door een huisvriend en zijn adoptie- en biologische zoon. Er was ook een Haïtiaanse vriendin van mijn ouders bij. Zij sprak Creools, dat was heel handig. Wat we ter plaatse zagen, tart alle verbeelding. Ik zie ze nog altijd voor me staan, meisjes van Biekés leeftijd die haar smeekten om hun baby's mee naar België te nemen. Achttien jaar en al twee kinderen... Haïti is een prachtig land, qua natuur veel mooier dan België, maar de levensomstandigheden zijn erbarmelijk.”

Op je dertigste ben je teruggekeerd.

“Ja, helemaal alleen, Lucas was nog maar net geboren. Op zo'n moment wil je weten waar je roots liggen. Ik heb die reis een jaar voorbereid en wist perfect welke plaatsen ik wilde bezoeken. Gedurende drie weken heb ik het hele land afgereisd. Ik ben bij Nederlandse en Belgische paters geweest, bij Broederlijk Delen en een Amerikaanse hulporganisatie, in gewone gezinnen... Ik heb ook het bureau bezocht waarlangs mijn ouders me adopteerden. Daar heb ik de papieren van mijn adoptie opgevraagd. Ik werd in Port-au-Prince te vondeling gelegd voor de ingang van het Grace Children's Hospital. Het document begon met - in het Frans - 'deze morgen werd een baby van het mannelijke geslacht gevonden' ... Er stond onder meer dat ik ondervoed was, haaruitval had, gele ogen ... Kortom, dat ik er heel slecht aan toe was. Ik werd in het ziekenhuis verzorgd en na een tijdje naar een weeshuis gebracht. Over de identiteit van mijn biologische ouders weet ik niets.”

Doet het je wat terwijl je daar nu over spreekt?

“Uiteraard, maar ik kan er heel open over praten. Mijn ouders hebben - naast hun twee biologische dochters - ook een geadopteerde dochter uit Haïti. Zij praat er niet zo graag over. Alle begrip, adoptie is geen makkelijke materie en iedereen gaat er op zijn manier mee om. Ik heb er geen probleem mee om mijn ervaringen te delen, maar ik voel niet de behoefte om me te engageren in de adoptieproblematiek. Ik zit wel in een Facebook-groep waarin vragen worden gesteld en beantwoord over Haïti. Kent iemand een Haïtiaans gerecht? Wat moet je in Haïti zeker gezien hebben? Dat soort dingen.”

Sta je ooit nog stil bij de rol van het toeval in het leven?

“Ik snap wat je bedoelt, maar is de invloed van het toeval niet op iedereen van toepassing? Stel dat jouw ouders elkaar niet hadden ontmoet, dan zat nu iemand anders voor me. Of zaten we hier gewoon niét. Maar ik herhaal: ik voel me een gelukzak. Wat denken mensen als ze me zien? Een Haïtiaan van 1,97 meter, ga die maar eens zoeken in Port-au-Prince. Haïtianen zijn gemiddeld veel kleiner dan Belgen. Dat ik zo groot ben, heeft te maken met degelijke voeding en een gezonde levenswijze. (zucht) Het zal er in Haïti niet snel beter op worden. De heropbouw na de aardbeving van begin 2010 is nog altijd bezig. Er werden miljoenen dollars opgehaald, maar die zijn lang niet allemaal bij de juiste mensen en organisaties terechtgekomen. Veel inwoners leven nog altijd in tentenkampen.”

Rudi Smeets

Copyright © 2021 Mediahuis. All rights reserved